

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11C/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313201330
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313201330.1

Uznesenie

Okresný súd Č a d c a v právnej veci navrhovateľa Z. S., nar. X. XX. XXXX, bytom E. Č.. XXXX, C. E. Č.. XXXX, E. H. E., právne zastúpený AK JUDr. Stopka JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, s.r.o., proti odporčyni Rapid Life, životnej poisťovni, a. s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpenej AK JUDr. Blyšťan, s.r.o., Užhorodská č. 21, Košice, adresa pre doručovanie: Rastislavova 68, Košice, o určenie, že navrhovateľ nemá povinnosť plniť, takto

rozhodol:

Súd konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Čadca bol dňa 6. 2. 2013 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha určenia, že odporca nemá nárok na úhradu nákladov vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy č. 406090067 uzavretej dňa 24. 7. 2007 v zmysle článku XVII písmeno 7a) Všeobecných poistných podmienok zo dňa 21. 05. 2007. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že uzavrel s Prvou Československou poisťovňou Rapid life, životná poisťovňa, a. s. so sídlom Garbiarska 2, Košice zmluvu zo dňa 25. 7. 2007. Na základe jeho žiadosti doručenej poisťovni došlo dňom 25. 5. 2010 o 00.00 hod. k zániku poistenia v zmysle § 800 O. z. Poisťovňa vyčíslila zostatok, to znamená odkupnú hodnotu vo výške 29,13 €, ktorú aj vyplatila do 14 dní od zániku poistenia. Dňa 4. 2. 2013 mu bol doručený návrh na začatie konania, ktorý bol doručený Arbitrážnemu súdu Košice, na základe ktorého ho odporca žaluje o zaplatenie istiny vo výške 72,03 € spoločne s trovami konania a trovami právneho zastúpenia vo výške 276,-- €. Vyzval ho na úhradu pohľadávky a trov právneho zastupovania súdneho konania, ktoré trojnásobne prevyšujú pohľadávku. Z odôvodnenia návrhu, ktorý mu bol doručený sa dozvedel, že odporca si uplatňuje náklady na uzavretie poistnej zmluvy, ktorú uzavrel s poisťovňou dňa 24. 7. 2007 a za tento úkon si poisťovňa účtuje 72,03 €, čo odôvodňuje všeobecnými poistnými podmienkami, a to časť XVII ods. 7a, podľa ktorého túto pohľadávku pri uzavretí poistnej zmluvy má znášať poisťovňa, následne po skončení poistnej zmluvy prechádza na poistenca. Podľa názoru navrhovateľa, tým, že poisťovňa žiada od neho uhradenie sumy za uzavretie poistnej zmluvy, ide o šikanózný výkon práva o neprijateľné zmluvné podmienky. Navrhovateľ ďalej uviedol, že neuznáva rozhodcovskú doložku, namieta jej platnosť a žiada okresný súd, aby mu poskytol ochranu pred neprijateľnými obchodnými praktikami odporcu, ktoré sú aj mediálne známe. V súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky - rozhodcovské doložky ďalej poukázal na súdnu judikatúru (rozhodnutie KS v Prešove 20 Coe/24/2011 z 31.5.2011, rozhodnutie NS SR z 21. 3. 2012 sp. zn. 6Cdo 1/2012, rozhodnutie NS SR z 9. 2. 2012 sp. zn. 3Cdo 122/2011 a rozhodnutie NS SR z 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011). Ďalej tvrdí, že v rozpore s ochranou spotrebiteľa sú aj skutočnosti uvedené v bode 7a všeobecných zmluvných podmienok, z ktorého vyplýva, že s uzavretím poistnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poistníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovni osobitná pohľadávka voči poistníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vysporiada

pri ukončení poisťného vzťahu zápočtom voči odkúpnej hodnote, ak je vytvorená alebo poisťnému plneniu. Ak odkúpna hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stala splatnou dňa ukončenia poisťného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťných podmienkach pred rozhodcovským súdom. Porušenie jeho práva ako spotrebiteľa spočíva v tom, že možnosť riešenia sporu je v danom prípade len pred rozhodcovským súdom, čo je v rozpore aj s ustálenou judikatúrou. Taktiež je v rozpore s ochranou spotrebiteľa provízny náklad za sprostredkovanie poisťnej zmluvy, keďže ide o činnosť, ktorá súvisí s predmetom podnikania, odkúpna hodnota vo výške 29,13 € mu bola vyplatená a nedošlo k započítaniu s touto fiktívnou pohľadávkou odporcu. Ide o šikanózný výkon práva. Preto žiada, aby mu súd ako spotrebiteľovi poskytol ochranu a domáha sa určenia, že nie je povinný hradiť túto pohľadávku.

Dňa 11. 11. 2013 bolo Okresnému súdu Čadca doručené vyjadrenie odporcu vo veci samej. Vo svojom vyjadrení odporca uvádza, že v predmetnom konaní existuje prekážka litispendencie a súd v dôsledku tejto skutočnosti nemôže vo veci konať. Arbitrážnym súdom Košice bol v právnej veci žalobcu Rapid life životná poisťovňa, a. s., IČO: 31 690 904, so sídlom Garbiarska 2, Košice, proti žalovanému Z. S., nar. X. XX. XXXX, bytom E. H. E., E. Č.. XXXX vydaný dňa 19. 1. 2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 2C/3081/2012, ktorým bolo rozhodnuté tak, že sa ukladá žalovanému, aby do piatich dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku zaplatil žalobcovi peňažnú sumu vo výške 72,03 € a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- € na účet žalobcu č. ú. 0441830595/0900 s variabilným symbolom 7730812012 alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. Proti predmetnému rozhodcovskému rozsudku sp. zn. 2C 3081/2012 zo dňa 19. 1. 2012 podal navrhovateľ (v rozhodcovskom konaní odporca) odpor, teda Arbitrážny súd Košice vo veci aj naďalej koná, pričom konanie ku dňu 8. 11. 2012 nie je právoplatne skončené. Podľa navrhovateľa je teda zrejmé, že v inom konaní vedenom pred iným súdom rozhodcovským prebieha iné konanie, ktorého predmetom je už priamo plnenie zo zmluvy, a teda takéto konanie vytvára prekážku litispendencie v konaní vedenom pred súdom. Aj v zmysle ustálenej právnej teórie je potrebné uviesť, že konanie o plnenie v zásade konzumuje žalobu určovaciu, aj keď naopak to neplatí, t. j. začatie konania o určovacej žalobe netvorí prekážku začatého konania, ale ak sa podá žaloba na plnenie, táto tvorí prekážku začatého konania vo výťahu k určovacej žalobe. Odporca preto navrhuje, aby súd konanie zastavil, resp. žalobu z týchto dôvodov zamietol.

Základom pre posúdenie, či ide o prekážku začatého konania (litispendencia), je kolízia - stret súdnych konaní. Zo spisového materiálu mal súd zistené, že medzi totožnými účastníkmi konania prebiehajú súdne spory, a to súdny spor vedený na tunajšom súde v danej súdnej veci sp. zn. 11C/2/2013, návrh bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 6. 2. 2013 a súdny spor vedený pred Arbitrážnym súdom Košice sp. zn. 2C/3081/2012, návrh bol rozhodcovskému súdu doručený dňa 4. 1. 2012, teda skôr ako predchádzajúci návrh Okresnému súdu Čadca.

Podľa § 83 OSP začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Prekážka podľa § 83 OSP, prekážka litispendencie, je neodstrániteľnou prekážkou postupu konania. Súd takúto prekážku podľa § 103 OSP skúma kedykoľvek počas konania a v zmysle § 104 ods. 1 OSP, pokiaľ ide o neodstrániteľnú prekážku konania, je povinný konanie zastaviť.

Podľa § 19 ods. 1, 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. podanie žaloby na rozhodcovský súd alebo prijatie žaloby druhým účastníkom rozhodcovského konania, ak rozhodcovský súd nebol ešte ustanovený, má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd. Po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde alebo pred iným rozhodcovským súdom.

Podľa § 21 Zákona č. 244/2002 Z. z. ods. 1 rozhodcovský súd je oprávnený rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Ak dospeje k záveru, že nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, uznesením rozhodcovské konanie zastaví.

Podľa § 33 ods. 1 Zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodcovský súd vydá rozhodcovský rozsudok a) ak rozhoduje o veci samej, b) na základe zmiery uzavretého účastníkmi rozhodcovského konania.

Podľa § 33 ods. 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné. Rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak sa dôvod, pre ktorý nemožno prisúdiť plnenie vzťahuje len na časť zmluvy, nemožno prisúdiť plnenie týkajúce sa len tejto časti, pokiaľ z povahy zmluvy alebo jej obsahu alebo z okolností, za ktorých došlo k jej uzavretiu nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy predchádzala nekalá obchodná praktika, nemožno prisúdiť plnenie v celom rozsahu.

V súdnom prípade bolo potrebné ustáliť, či ide o tú istú vec, totožnú vec v oboch sporoch, a to v spore vedenom pred tunajším súdom sp. zn. 11C/2/2013 a v spore vedenom pred Arbitrážnym súdom Košice sp. zn. 2C/3081/2012. Len pri totožných veciach platí prekážka litispendencie. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania, rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Nejde o totožnosť veci a nie je daná prekážka litispendencie, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci.

Z hľadiska okruhu účastníkov konania v oboch sporoch, sú oba spory totožné. O tých istých účastníkov ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení. Pred Arbitrážnym súdom Košice sp. zn. 2C/3081/2012 je navrhovateľom RAPID life životná poisťovňa, a. s., IČO: 31 690 904 so sídlom Garbiarska č. 2, Košice (v konaní pred súdom sp. zn. 11C/2/2013 v procesnom postavení odporcu) a odporcom Z. S., nar. X. XX. XXXX, bytom E. H. E., E. Č.. XXXX (v konaní pred súdom sp. zn. 11C/2/2013 v procesnom postavení navrhovateľa).

Pre totožnosť veci bolo však potrebné ustáliť, či je totožný aj predmet sporu samotný. Teda rozhodujúce skutkové tvrdenia. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode).

Pre posúdenie totožnosti základu a predmetu sporu a jeho zhodnosti alebo rozdielu bolo v danom prípade potrebné vychádzať zo záveru, že predmetom sporu vedenom pred Arbitrážnym súdom Košice je pohľadávka v sume 72,03 €, právnym základom je poisťná zmluva č. 4406090067, čl. XVII ods. 7a, uzatvorená dňa 24. 7. 2007 (žaloba o plnenie) a predmetom sporu vedenom pred Okresným súdom Čadca je určenie, odporca nemá nárok na úhradu nákladov vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 24. 7. 2007 v zmysle článku XVII písmeno 7a Všeobecných poisťných podmienok zo dňa 21. 5. 21007 (určovania žaloba). V oboch prípadoch, aj v konaní pred rozhodcovským súdom, ako aj v konaní pred okresným súdom žalobný petit vyplýva z rovnakého právneho základu, ktorým je zmluva č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorená dňa 24. 7. 2007 s tým, že v konaní pred rozhodcovským súdom bola podaná žaloba o plnenie, v konaní pred Okresným súdom Čadca žaloba o určenie, že odporca nemá nárok na plnenie zmluvy (zo skutkových tvrdení vyplýva, že navrhovateľ namieta neplatnosť rozhodcovskej doložky, ako aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky). V rámci konania pred rozhodcovským súdom (žaloba o plnenie), pokiaľ sa týka platnosti, resp. neplatnosti rozhodcovskej doložky, teda oprávnenie rozhodovať o svojej právomoci, prináleží prioritne rozhodcovskému súdu. Taktiež rozhodcovský súd je povinný prejudiciálne skúmať, či spotrebiteľská zmluva, nie je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu práv spotrebiteľa, alebo či

neobsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a zistené skutočnosti, pokiaľ sa týka uplatneného nároku, zohľadniť vo svojom rozhodnutí (§33 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z.).

Na základe zistených skutočností súd dospel k záveru, že v súdenom prípade začatie konania o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania a účastníkov konania prekážku litispendencie pre konanie o návrhu na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, a preto súd konanie o žalobe o určenie, ktoré sa začalo neskôr s poukazom na citované zákonné ustanovenia § 83 a § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil, nakoľko ide o neodstrániteľnú prekážku konania.

O trovách konania súd rozhodol za aplikácie ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.